

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI FELADATSOR

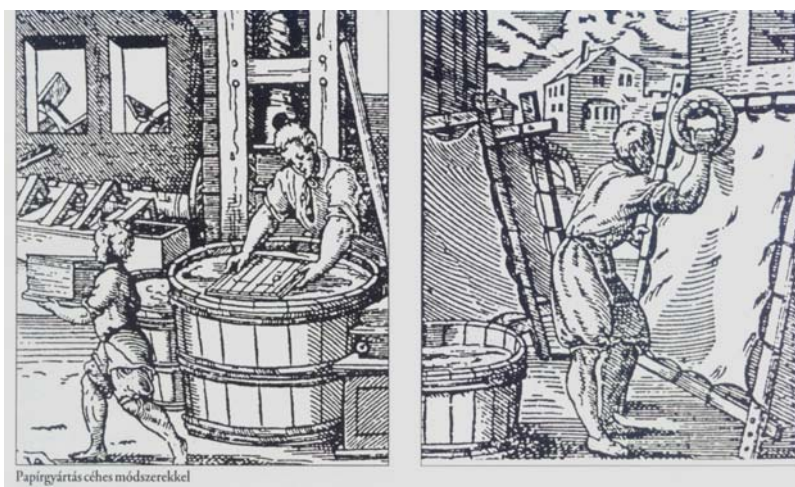
I. témakör: Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra

1. FELADAT

Hasonlítsa össze a céh, a manufaktúra és a gyár termelésének alapvető jellemzőit az alábbi szempontok szerint!

- Munkamegosztás, technikai eszközök, az ott dolgozók képzettsége.
- Tulajdonviszonyok, verseny, értékesítés.
- A termelés mennyisége és minősége.

A CÉH:

Papírkészítő műhely

„5. Olyanoknak, akik nincsenek benne céhünkben, és nem élnek városunkban, tilos posztóra alkalmazott pecsétünket használni.

12. (...) Ha valahol szegéllyel ellátott vagy helyenként bevágott posztót találnak, vagy pedig olyat, amelyről kiderül, hogy hulladékból vagy gyapjúcafatokból készült, vagy amelyet világos fonállal javítottak meg, az ilyen posztót el kell kobozni a mestertől. (...)

24. Ha valakinél elrejtett szövőszéket találnak, 1 márkát fizetnek utána.

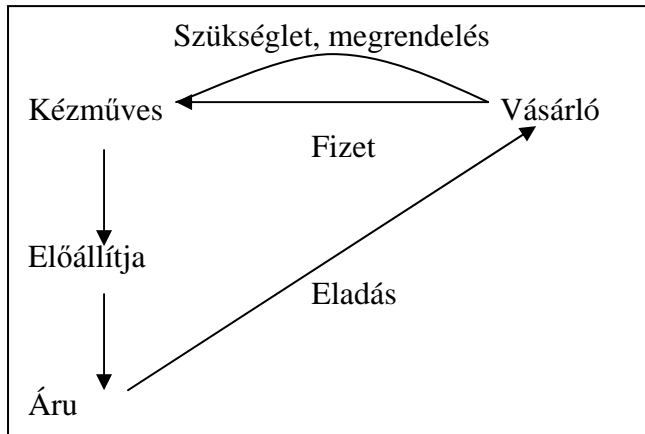
41. Az a szövő, aki mestertársainktól a megálapítottnál többet kér, négy hétre elveszti a jogot, hogy mesterségét folytassa, ő maga és a felesége is.”

(Egy posztócéh szabályzatából)

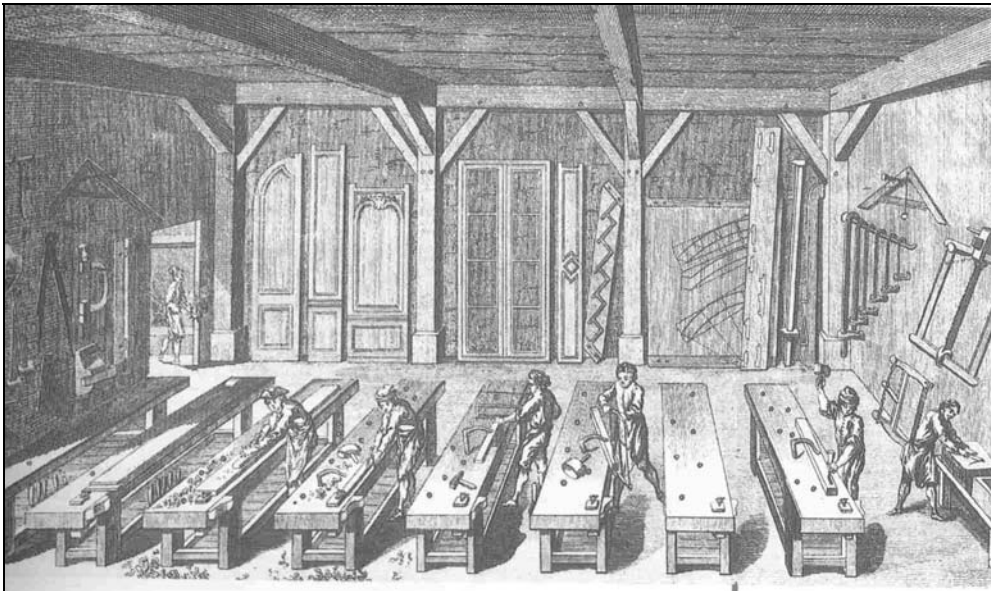
„Én, Johann Toynburch, régi kölni polgár minden embernek tudtára adom, hogy Ailiff Bruwer aranyművesnek, a tisztos férfiúnak bérbe adtam tulajdon fiamat, Toenist, ki bele is egyezett abba, hogy az aranyműves-mesterséget Kölnben megtanulja, és neki nyolc éven át hűségesen szolgáljon. ...”

(Egy inasszerződésből)

A CÉHES TERMELÉS MŰKÖDÉSE

A MANUFAKTÚRA:

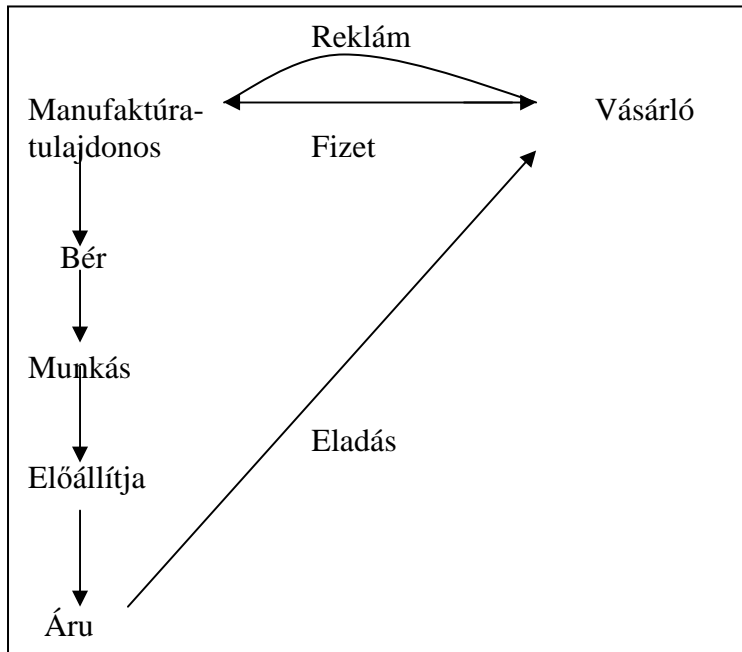

Manufaktúra korabeli ábrázolása

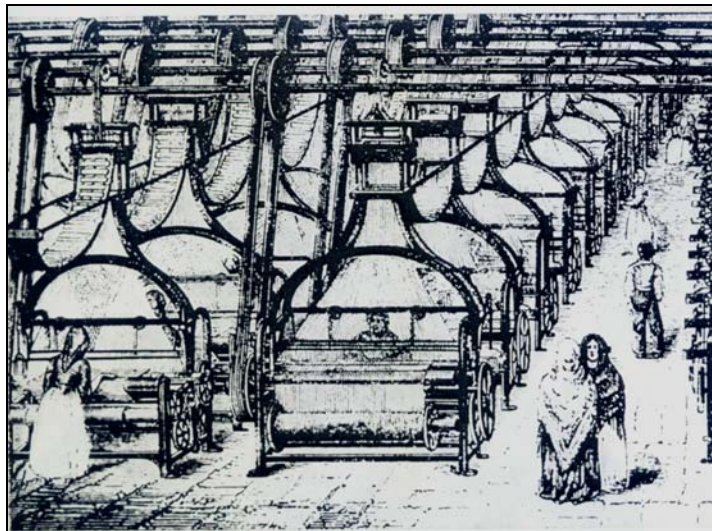
„Egy hatalmas nagy teremben
Kétszáz szövőszék áll rendbe,
És kétszáz ember serényen
dolgozott bíz e székeken.
Mindegyik mellett kis gyerek vetülék orsót csévélget.”

(XVI. sz.-i angol versike)

A MANUFAKTURÁLIS TERMELEÉS MŰKÖDÉSE

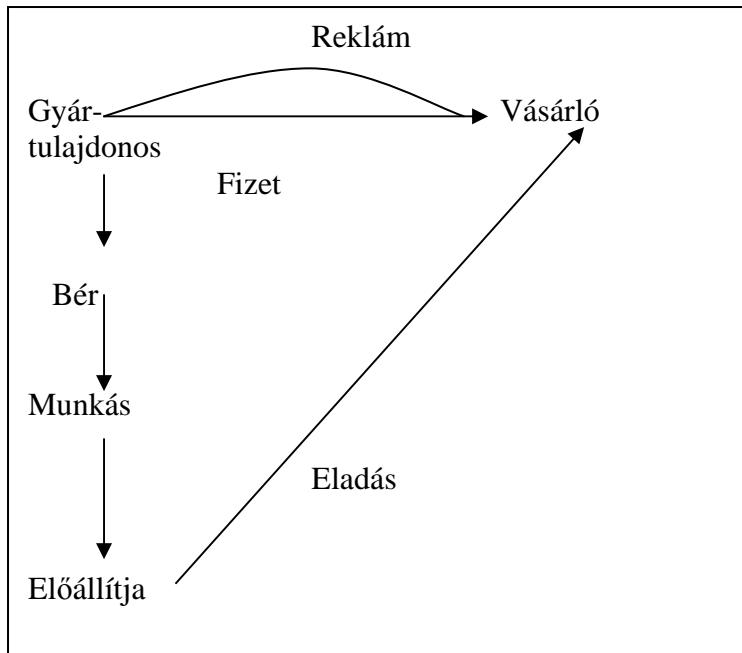
A GYÁR:

Gyár korabeli ábrázolása

"Ebből a bűzből az emberi munka legnagyobb folyama árad szét, amely megtermékenyíti az egész világot. Ebben a szennyecsatornában szintiszta arany folyik. Ez a hely, ahol az emberiség a legmagasabbra hágott, és ahol a legmélyebb embertelenségbe süllyedt, ahol a civilizáció csodákat tesz, ahol a civilizált ember vademberré válik" (francia politikus – Manchesterről)

A GYÁRI TERMELÉS MŰKÖDÉSE

2. FELADAT

Mutassa be a második ipari forradalom korszakának főbb jellemzőit!

- Milyen tudományos és technikai eredmények tették lehetővé a második ipari forradalom kibontakozását?
- Ismertessen ezek közül néhányat!

Használja a Történelmi Atlasz megfelelő térképét is!

KRONOLÓGIA:

1864. Siemens-Martin - kohó alkalmazása az acélgyártásban

1876. Telefon

1879. Izzólámpa

1882. Elektromos erőmű

1886. Benzinmotoros gépkocsi

1889. Celluloid film

1894. Rádiójelek

1895. Kinematográf (mozi)

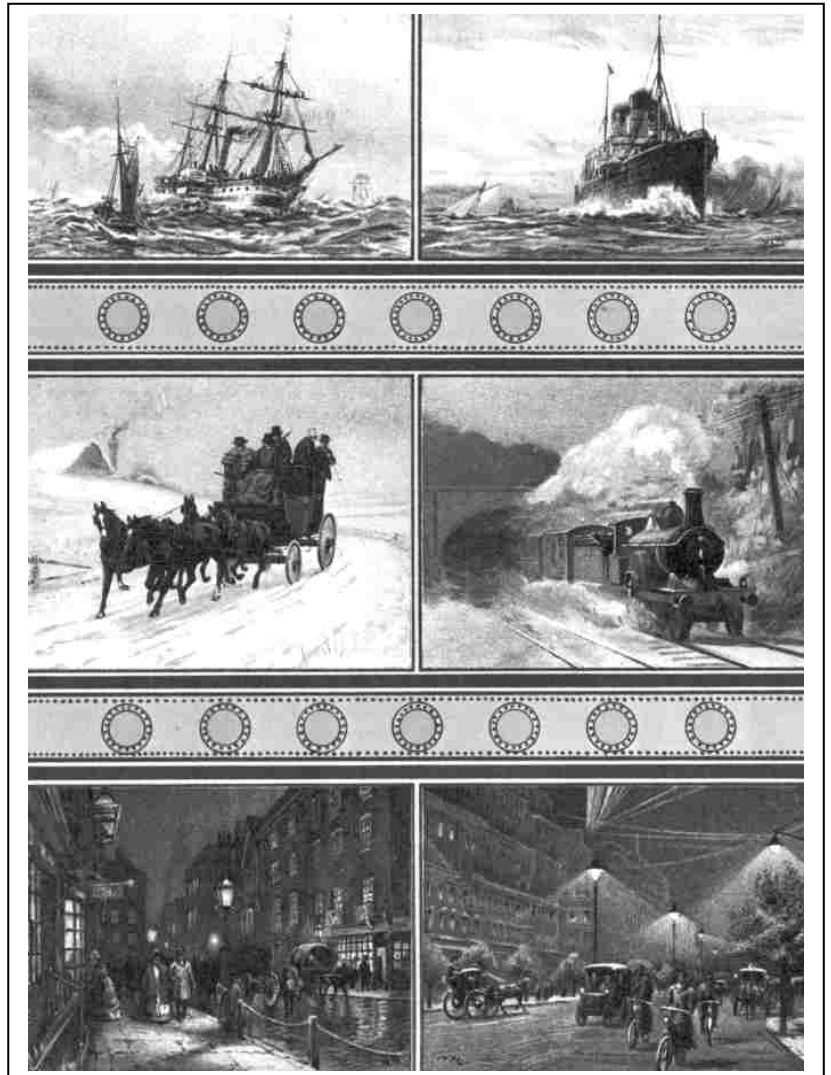
1895. A Röntgen-sugarak

1898. A rádium felfedezése

1900. Motoros léghajó (Zeppelin)

1903. Repülőgép

1909. Automatizált telefonközpont

Emléklap Viktória angol királynő uralkodásának 60. évfordulójára

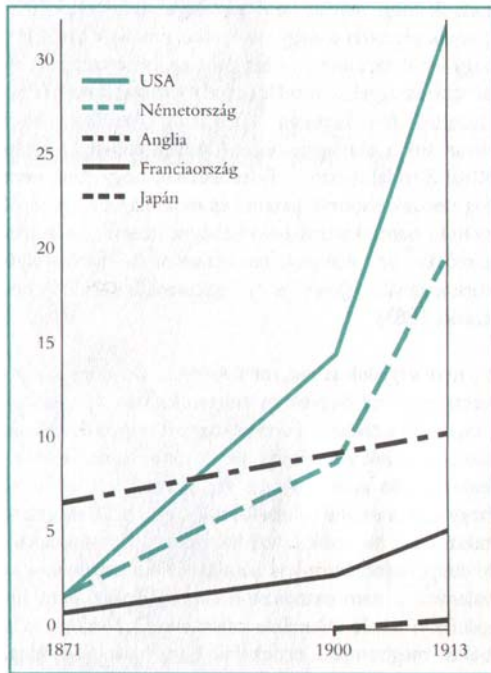
„A szövés és a fonás területén bevezetett találmányokat a textilipar más területein is felhasználhatóvá tették, így az gyorsan terjeszkedett, és minden irányban hatalmas kereslethullámokat sugároz minden irányba. Innen indul ki a gépipar és a vegyipar: és e kettőt követve a bányászat és a mezőgazdaság fejlődése.

Ettől fogva leginkább gépekre volt szükség: munkagépekre és erőgépekre. Ebből következett a gépgyártás fejlődése, amely a vasszükséglet növekedéséhez vezetett. A nagyobb mennyiségű vas előállításához alkalmazták a kocsos vasgyártást, így gyorsan bontakozott ki a kohóipar, amely miatt megnövekedett a szén-, az érc- és a mészszükséglet, ami a bányászat terjedését idézte elő, és következménye megint csak a gépek iránti szükséglet növekedése volt. Az ipari termelés bővülése szükségessé tette a mesterséges világítást, amit a gázvilágítással teremtettek meg, ami azonban ismét a szénszükséglet növekedéséhez vezetett, amelyet újra megsokszoroztak, amikor a kocszgyártás hulladékát az anilinfesték előállításához sikerült felhasználni. Innen indul a vegyipar fejlődése.

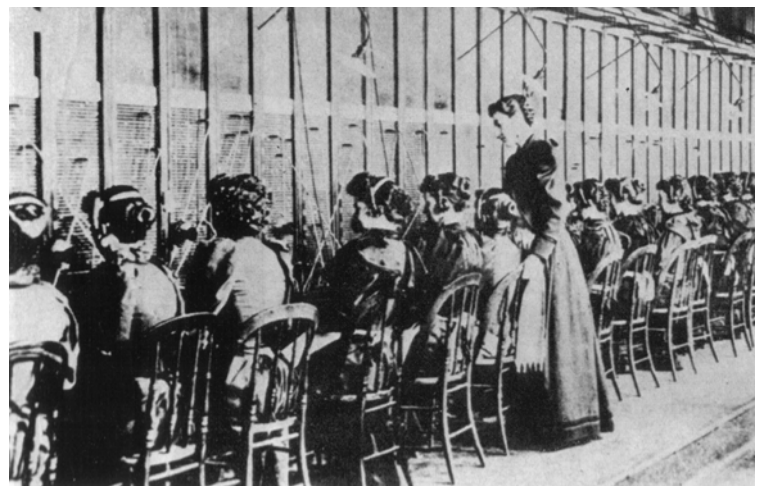
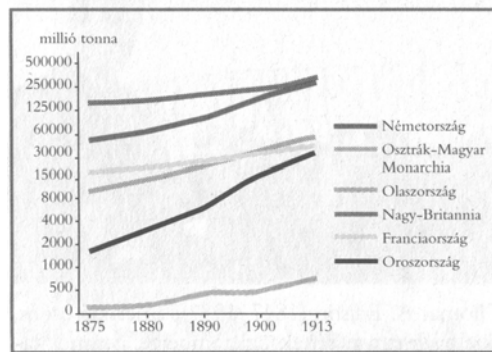
Eközben a műfestés fejlődése a szerves vegyészet fejlődéséhez vezetett. A szerves festékek iránti szükségletből keletkezett a kénsvipar, amely csatlakozott a salétromsavgyártáshoz. Salétrom- és kénsvigénnyel 1. a szódaipar, 2. a robbanóanyag-ipar, 3. a festékgyártás, 4. a rézmetallurgia, 5. a kőolaj-feldolgozás és 6. a műtrágyagyártás lépett fel. A nagy tömegek városokba özönlése megnövelte a mezőgazdasági cikkek iránti keresletet. Az új mezőgazdaságnak eszközökre és gépekre volt szüksége. Új iparág indult virágzásnak: a mezőgazdasági gépgyártás. A résztint távoli helyeken előállított mezőgazdasági termékek szállításához a szállítási lehetőségek bővítésére volt szükség. Így megindult az új közlekedési eszközök áradata. A közlekedésügy átalakulása miatt még nagyobb lett a vaskereslet. Hasonló hatása volt a világ elektromosításának is: a villanyvilágítás, a villanymozdony újra megnövelte a vas- és az acélkeresletet.

(W. Sombart német kultúrtörténész alapján 1927.)

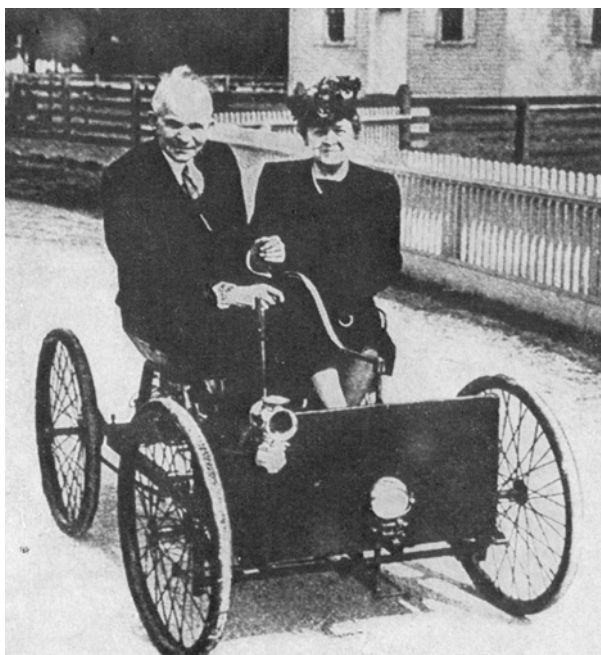
A NAGYHATALMAK VASTERMELÉSE

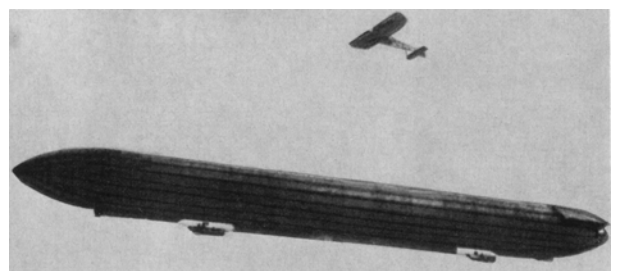
SZÉNTERMELÉS EURÓPÁBAN

A Ford autógyár első modellje

Telefonközpont

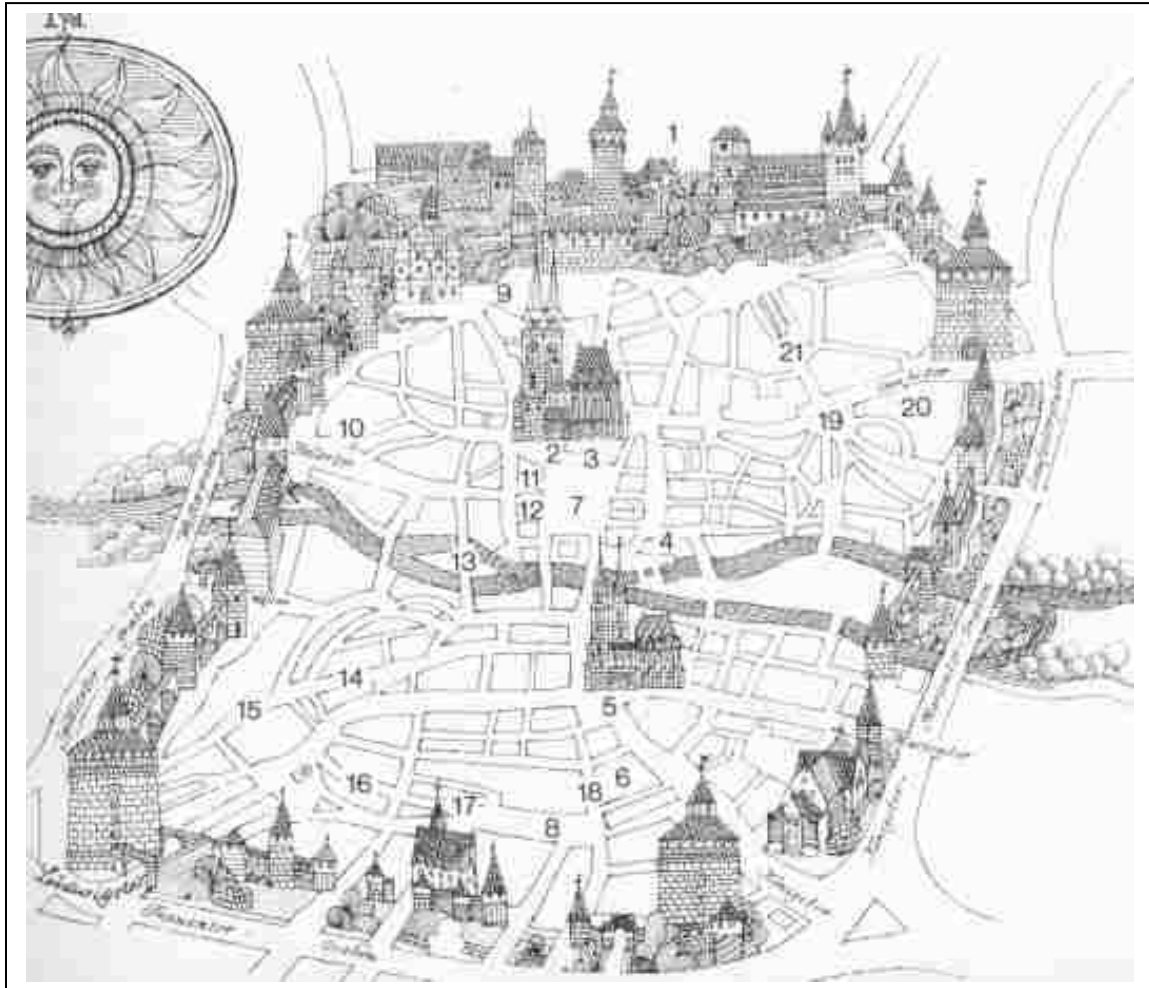
Repülőgép és léghajó

II. témakör: Népeség, település, életmód

3. FELADAT

Ismertesse egy XIII. századi nyugat-európai város életét!

- A város külső képe, szerkezete, jellegzetes épületei
- A mindennapi élet jellemzői
- A lakosok társadalmi helyzete, jellemző foglalkozása
- A város jogi helyzete, irányítása

NÜRNBERG ÓVÁROSA

1. Vár 2. Templom 3. Városháza 4. Kórház 5. Templom 6. Vámcsarnok 7. Piac tér, kút
8. Gabonapiac 9. Szatócok utcája 10–21. Utcák (pl. Mérleg utca, Bőr utca, Tűkészítők utcája,
Kovácsok utcája, Kosárkészítők udvara stb.)

1. Valamennyi lakos, aki csak a város falai alatt, avagy a váralján lakik, bárkinek a földjén tartózkodik is, a kommunára tesz esküt...
2. A váralján élő lakosok mindegyike segítse a másikat belátása szerint.
3. Ha valaki latorságot követ el olyan emberrel szemben, aki erre a kommunára felesküdt, akkor a kommuna előljárói ... ítélik meg a lator teste és vagyona felett saját megítélésük szerint.
7. Minden egyes malomban csak két molnárlegény legyen; ha pedig valaki több legényt venne oda, s ennek híre eljutna a tanácsbeliekhez, akkor ezek annak szolgáltatassanak igazságot, aki a feljelentést az ügyben megtette.
10. A kommuna egyetlen tagja se adjon kölcsön pénzt vagy ne juttasson pénzt a kommuna ellenségeinek.
18. A kommuna tagjai közül tizenhárom előljárót kell választani, s e tanácsbeliek, valamint a tanácsbéli esküdtek javaslatai szerint egy vagy két előljárót kell választani.
21. Jóváhagyjuk azt is, hogy ezt az oklevelet semmiféle ok miatt nem fogják kivinni a város falain kívülre. S bárki akarna ellene szót emelni, azt nem hallgatjuk meg.

(Fülöp Ágost 1182-ben megerősíti a kommuna 1099-ben szerzett jogait)

4. FELADAT

Elemesse a XIX. második felének etnikai viszonyait Magyarországon!

- Mutassa be, hogy az egyes nemzetiségek mely területeken élnek!
- Hogyan változtak az etnikai viszonyok (arányok, területi elhelyezkedés)?
- Milyen okokra vezethetők vissza ezek a változások?

Használja a Történelmi Atlasz megfelelő térképeit is!

Magyarország etnikai viszonyai 1840–1910 (Horvátország nélkül)

1850		Etnikum	1910	
Millió fő	A lakosságon belüli arány %		Millió fő	A lakosságon belüli arány %
4,8	41,5	Magyar	9,94	54,5
2,24	19,3	Román	2,95	16,2
1,73	15	Szlovák	1,94	10,7
1,29	11,6	Német	1,9	10,4
0,63	5,1 (szerb és horvát)	Szerb	0,46	2,5
		Horvát	0,18	1
0,44	3,9	Ruszin	0,35	2,5
0,47	4,1	Egyéb	0,38	2,2
11,36	100	Összesen	18,21	100

Karikatúra a nemzetiségek szabadságharc utáni sorsáról: osztrák katonák összeláncolt magyart, szlovákokat és románokat kísérek.

1. A nemzet politikai egységénél fogva Magyarország államnyelve a magyar lévén, a magyar országgyűlés tanácskozásai és ügykezelési nyelve a magyar; a törvények magyar nyelven alkottatnak, de az országban lakó minden más nemzetiség nyelvén is hiteles fordításban kiadandók.
 3. Törvényhatósági gyűléseken mindaz, aki ott szólás jogával bír, akár magyarul szólhat, akár anyanyelvén, ha az nem magyar.
 17. Az állam köteles az állami tanintézetekben a lehetőségig gondoskodni arról, hogy a bármely nemzetiségű, nagyobb tömegekben együtt élő polgárai az általuk lakott vidékek közelében anyanyelvükön képezhessék magukat egészen addig, hol magasabb akadémiai képzés kezdődik.
- (Részlet az 1868: XLIV törvénycikk a nemzetiségi egyenjogúság tárgyában)

III. témakör: Egyén, közösség, társadalom

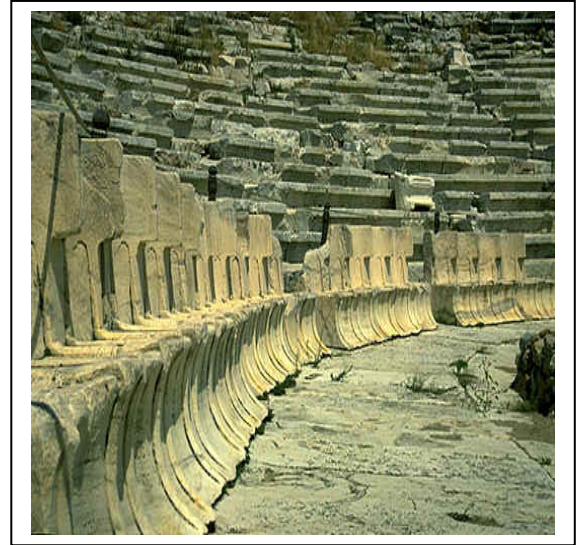
5. FELADAT

Mutassa be a Periklész-kori Athén társadalmi és politikai szerkezetét!

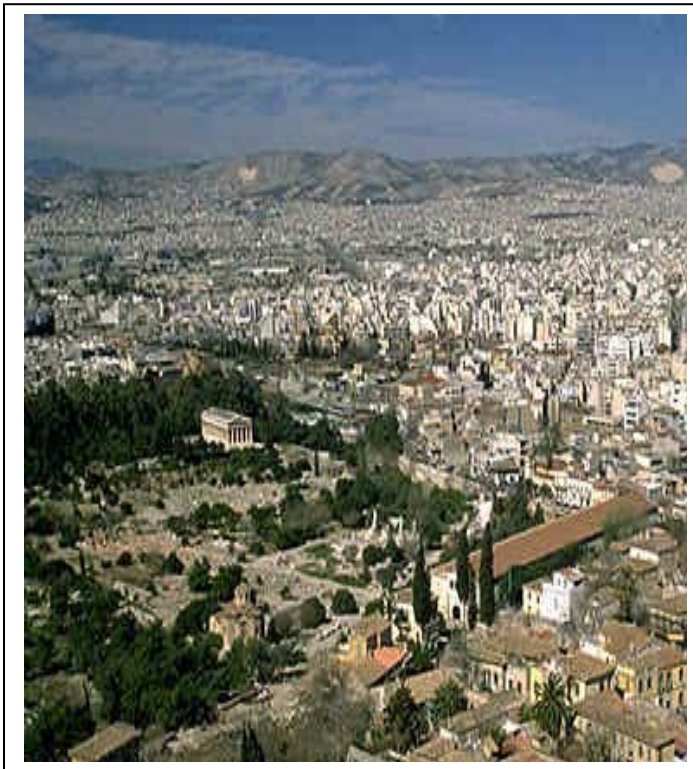
- Térjen ki az athéni társadalom felépítésére és az államszervezet működésére!
- Magyarázza meg, mit jelentett teljes jogú athéni polgárnak lenni!
- Ki lehetett athéni állampolgár?
- Milyen jogokkal és kötelezettségekkel járt ez?

Az athéni Akropolisz

Színház

Az Agóra

„A demokratikus államforma alapelve a szabadság ... a szabadság egyik alapfeltétele pedig az, hogy a polgárok felváltva legyenek alattvalók és vezetők... a demokratikus államokban nagyobb hatalmuk van a szegényeknek, mint a gazdagoknak: az előbbiek többen vannak, márpedig a többség akarata dönt...”

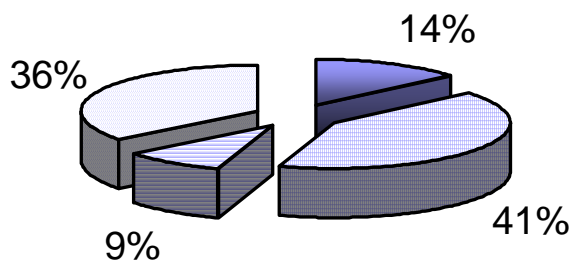
Periklész

Periklész mondta: „Nem szégyen az, ha valaki szegény, csak az, ha nem igyekszik munkával kijutni a szegénységből...”

Periklész a nép kedvére kormányzott – Évente hatvan hajót bocsátott a vízre, ezeken nyolc hónapig sok polgár dolgozott béréért, s egyszersmind gyakorolták és elsajátították a hajózási ismereteket.

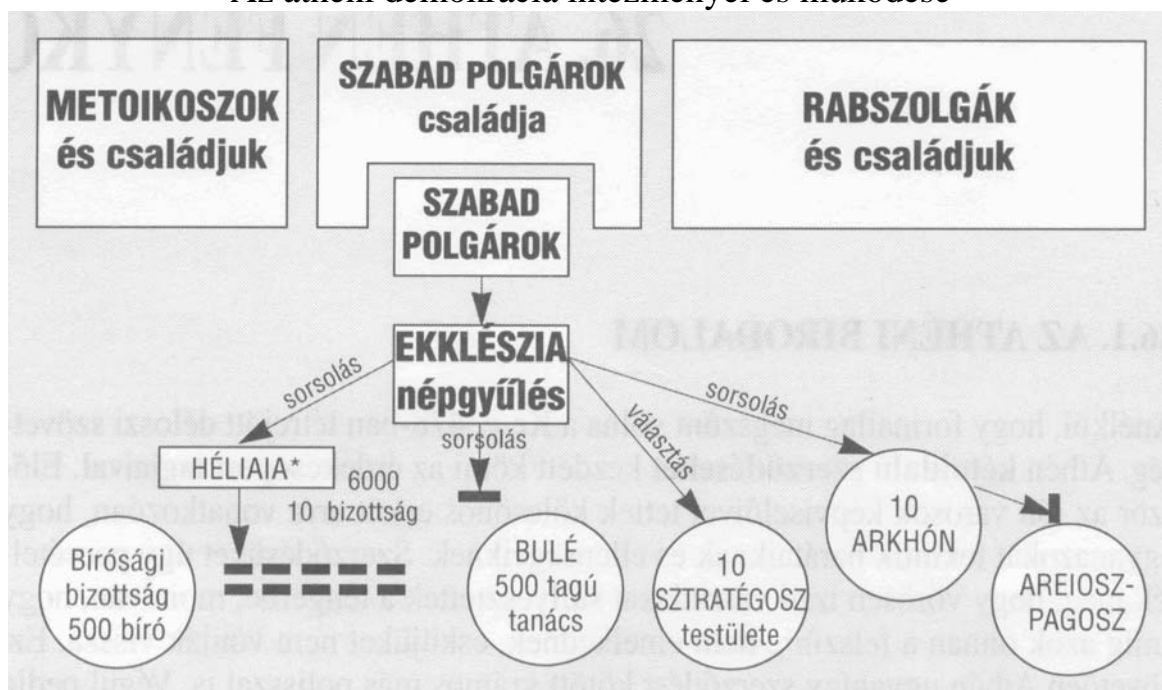
Plutarkhosz: Periklész

Athén lakossága

- Teljes jogú polgárok
- Családtagjaik
- Metroikoszok és családtagjaik
- Rabszolgák

Az athéni demokrácia intézményei és működése

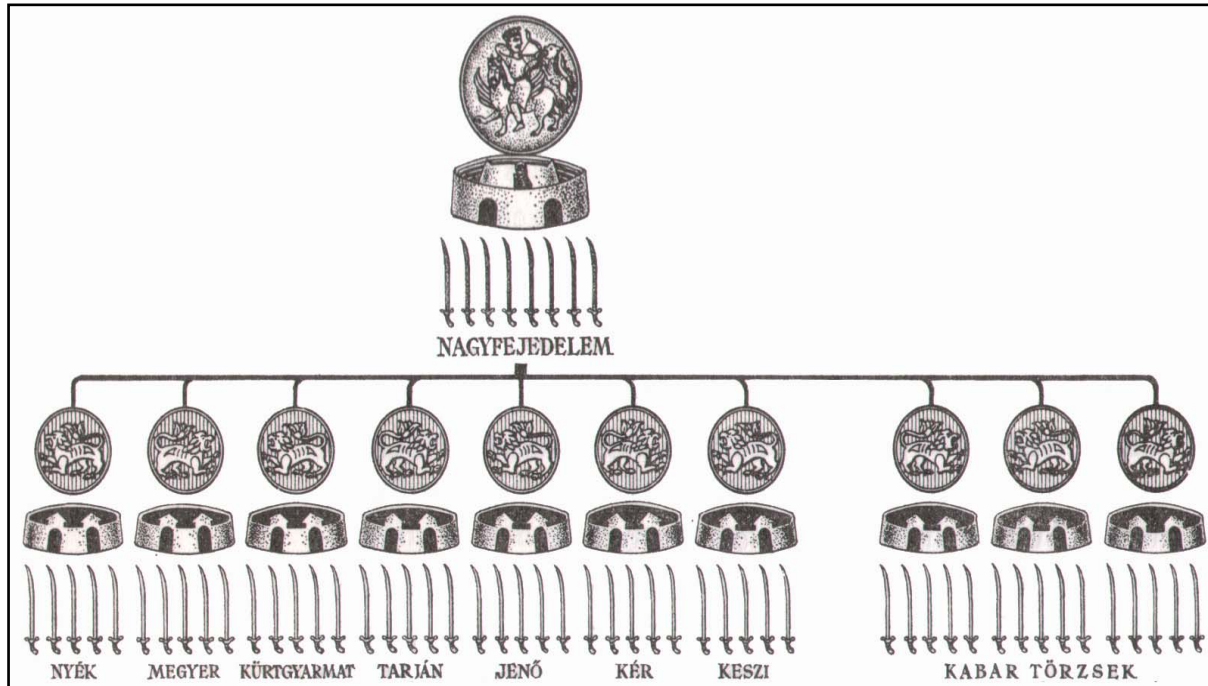
6. FELADAT

Ismertesse a honfoglaló magyar nép társadalmát és életformáját az alábbi szempontok alapján!

- **Társadalmi tagolódás.**
- **A törzsi államszervezet felépítése.**
- **Életforma és harcmódor.**
- **A kalandozások sikereinek és kudarcai okai.**

Használja a Történelem atlasz kalandozásokat bemutató térképét is!

A törzsszövetség felépítése

A MAGYAR TÁRSADALOM A X. SZÁZADBAN		
fejedelem és törzsfők	urak (fejedelem, gyula, horka, törzsfők)	szabadok
harcosok	fejedelmi kíséret	
szolgáltató népek (földművelő, pásztor, solymász, kovács, szakács ... stb.)	szabad köznép	szolgák
	(rab)szolgák	

Kalandozó magyar harcos

„Ámde szólni fogunk a türkök szervezetéről és harcrendjéről, mely keveset vagy semmit sem különbözik a bolgárokétól; hogy férfiakban gazdag és szabad ez a nép, s egyéb pompát, a bőséget mellőzvé, csupán arra van gondja, hogy vitézül viselkedjék a maga ellenségeivel szemben.

Ez a nép tehát, amely egy fő alatt él, fellebbvalóitól kemény és súlyos büntetéseket áll ki elkövetett vétkeiért, s nem szeretet, hanem félelem tartja őt féken, a fáradalmat és nehézségeket derekasan tűri, dacolnak a hőséggel és faggyal és a szükségekben való egyéb nélkülözéssel, mint afféle nomád nép.

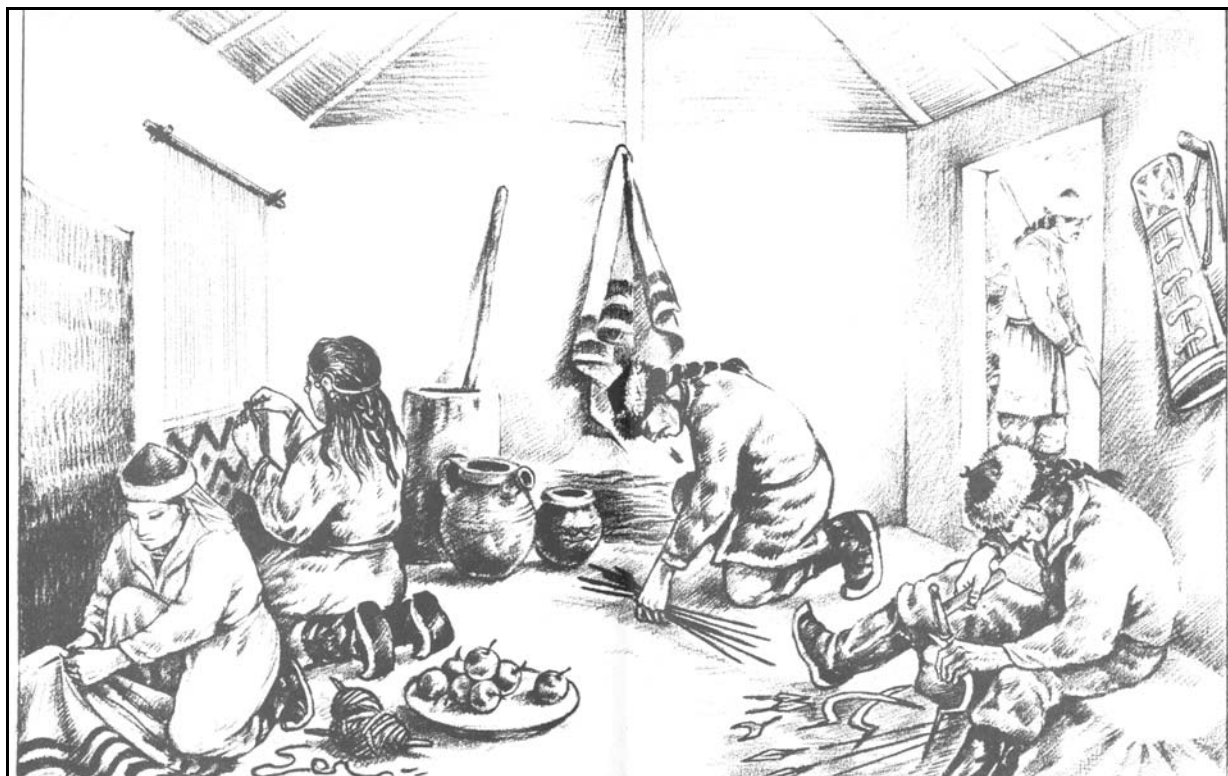
Ügyesen kilesik a kedvező alkalmat, és ellenségeiket nem annyira kardjukkal és haderejükkel igyekeznek leverni, mint inkább csel, rajtaütés és a szükségekben való megszorítás útján.

Fegyverzetük kard, bőrpáncél, íj és kopja, s így a harcban legtöbbjük kétféle fegyvert visel, vállukon kopját hordanak, kezükben íjat tartanak, és amint a szükség megkívánja, hol az egyiket, hol a másikat használják. Üldöztetés közben azonban inkább íjokkal szerzik meg az előnyt. ...

Gyakran egy kötéltre vevén a felesleges lovakat, hátul, azaz a csatasor mögött annak védelmére helyezik el. A harcvonal rendjének mélységét, azaz a sorokat nem egyformán alakítják, inkább a mélységre fordítván a gondot, hogy a harcvonal vastag legyen, és az arcvonalat egyenletessé és tömörré teszik.

Jobbára a távolharcban, a lesvetésekben, az ellenség bekerítésében, a színlelt meghátrálásban és visszafordulásban és a szétszóródó harci alakulatokban lelik kedvüket.

Hogyha pedig megfutamították ellenfeleiket, minden egyebet félretesznek, és kíméletlenül utánuk vetik magukat, másra nem gondolva, mint az üldözésre. Mert nem elégednek meg, miként a rómaiak és a többi nép, ideig-óráig való üldözéssel és zsákmányszerzéssel, hanem mindaddig szorítják, amíg csak teljesen fel nem morzsolják az ellenséget, minden eszközt felhasználva e célból.” *(Bölcs Leó bizánci császár Taktika című művéből)*

Rekonstrukciós rajz: honfoglalás kori kunyhó

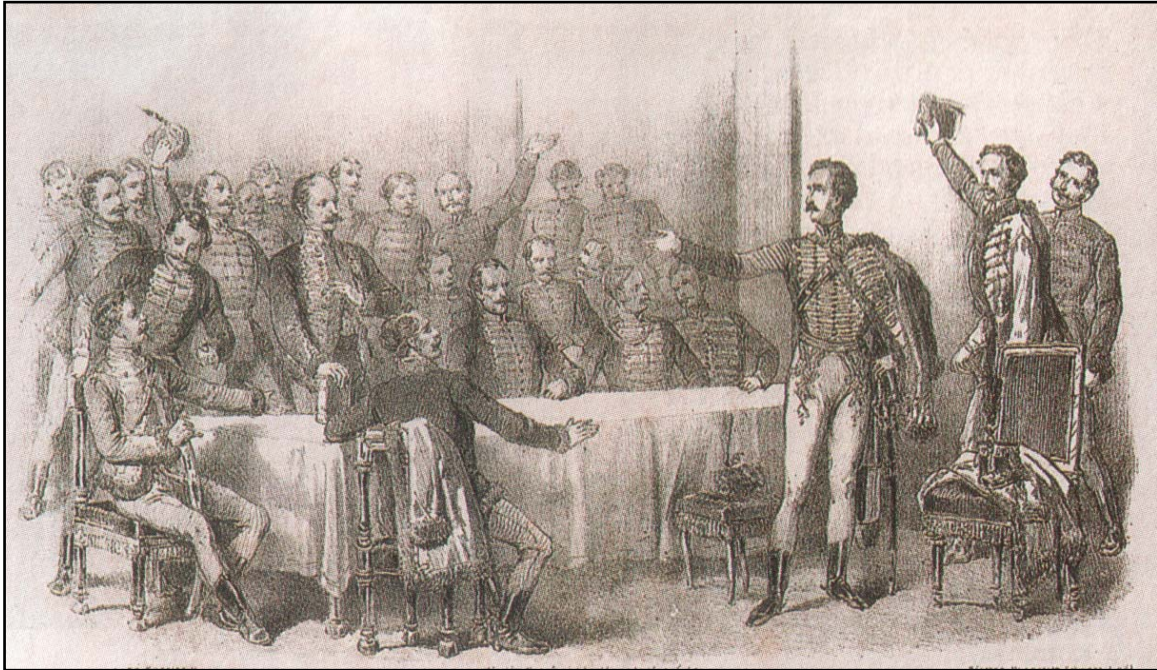
Részletek egy történelem tankönyvből:

„Ez az íj valóságos mestermű volt. Évekig készült, még hozzá rugalmas fából és rápréselt marhaínból. Ráragasztott szarulemezekből formálták hajlékony karjait, melyeket örökké rugalmasnak maradó halenyvvel ragasztottak össze... Ez az íj nyugvó állapotában C alakú volt, s amikor felajzották, mindkét szárát az ellenkező irányba hajtották át, és úgy hurkolták rá az ideget. Mondják, hogy felhúzásához irtózatossá kellett lenni, mintha valaki egy ujjal 25 kilogramos súlyt emelne fel. Az íjazást gyermekkortól gyakorolták...”

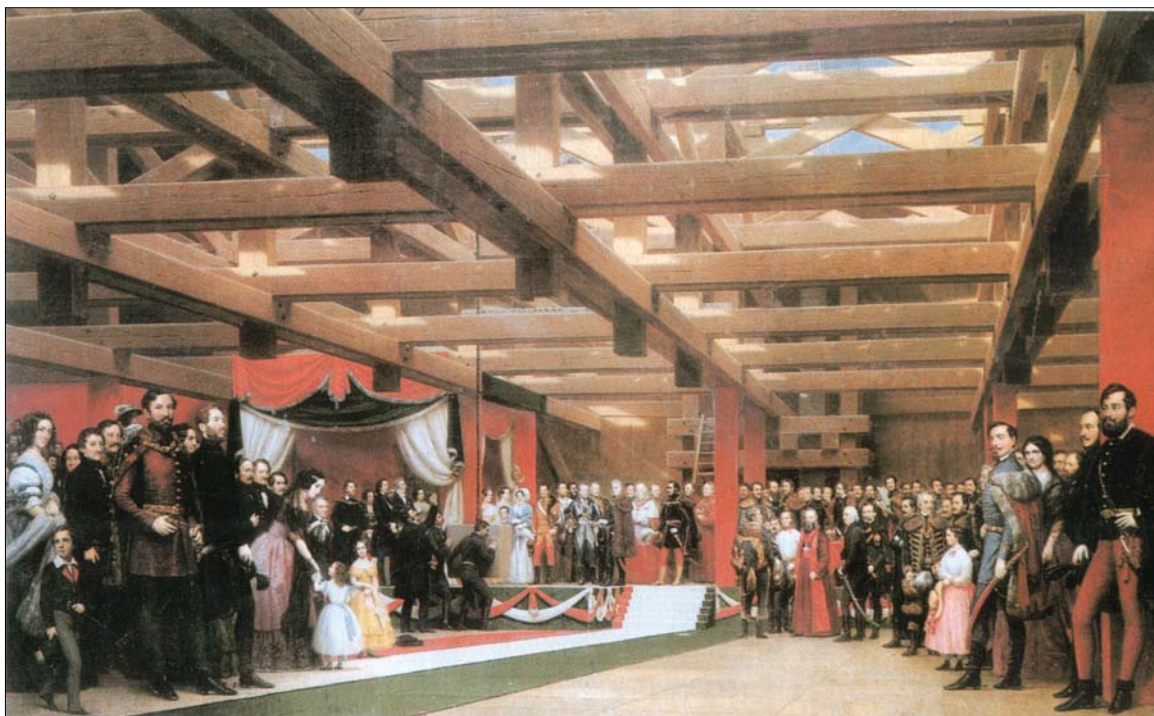
7. FELADAT

Mutassa be Széchenyi István társadalomátalakító programját az alábbi szempontok alapján!

- **Gyakorlati alkotásai.**
- **Társadalmi reformprogramja.**
- **Elképzeléseinek főbb jellemzői.**

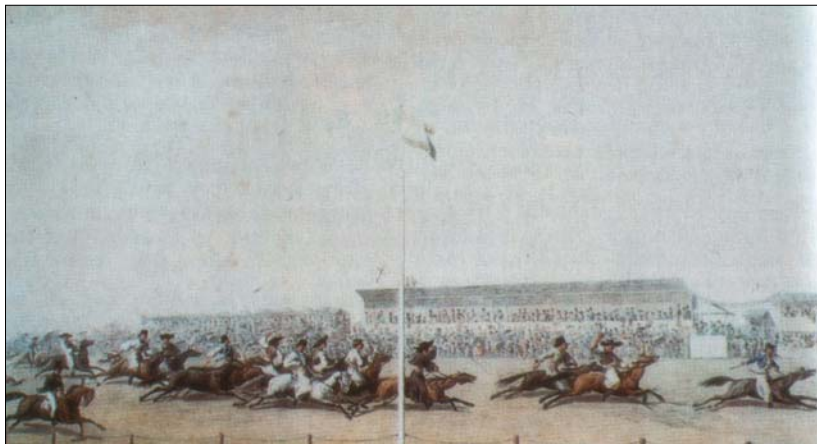
„Nekem itt szavam nincs. Nem vagyok tagja a követek házának. De birtokos vagyok, és ha feláll oly intézet, mely a magyar nyelvet kifejtse, mely avval segítse elő honosainknak magyar neveltetését, jószágomnak egy évi jövedelmét fölládozom reá.” E szavakkal tette meg híres felajánlását Széchenyi István az alsótábla ülésén.

A Lánc-híd alapkövetétele

A József hengermalom

Lóverseny a reformkori Pesten

„1-szer A Hitel De Hitelt, ha egy osztályt sem akarunk az abbuli kirekesztés által felette keményen büntetni, mindaddig nem állíthatni fel valódi sikerrel, míg nincs
 2-szer eltörölve az Aviticitas [ösiség]. Ennek eltörlése pedig szükségképpen maga után vonja
 3-szer a Fiscalitas [háramlási jog] megszűnését. Minthogy nem elég, ha a hitelező az ingatlant csak exequálhatja [végrehajthatja], de azt neki teljes bátorságban bírhatni is kell, mert másképp kis kamatra pénzt nem fog adni; többször lehetne pedig a hitelező nemtelen mint magyar nemes: szükségképpen foly mindenkire a
 4-szer a Jus Proprietatis [birtokbírhatás joga]. Ha pedig a nemtelen is bírhat ingatlant, kell neki teljes személy és vagyonbeli bátorság, azaz
 5-szer törvény előtti egyformaság. És – mert sikertelen a törvény, ha azt mindig csak egy felekezet magyarázza –
 6-szer törvényes pártvéd [választott védő]. Ezen utolsó két törvény azt vonja maga után, hogy
 7-szer a házi pénztár [vármegye költségei] s országgyűlési a nemestül is idomzat szerint viseltessenek. Ezen törvények következtetésében új életre ébredend a hon, s nagyobb lévén a mozgás, szükségképp foly
 8-szer a vizek elrendezése, utak készítése s jó karban tartása, valamint a belvámok – mindenkitül egyenlőn fizetve – országgyűlési tárgyak legyenek; mert illyesekben harmónia és szoros egybehangzás kell.
 De mind e mellett szorgalom hatalmasan nem léphet elő; s így félre kell vetni mint káros akadályt
 9-szer a monopóliumokat, céheket, limitációkat [hatósági árszabás] s egyéb ilyen intézeteket örökre.
 De hogy egészen el ne külföldiesedjék az ország, s a kül intelligencia még könnyebben és szaporábban ne nyomja el minden nemzeti sajátást mint most
 10-szer 1835-dik esztendő 1-ső napjátul fogva csak magyar nyelven írott s írandó törvény, ítélet, parancs, folyamodás, alkotandó contractus, egyezés, számadás sat. Lesz hazánkban kötelező erejű!
 Mind ez azonban még nem elég a magyar hon dolgainak rendes forgására; a felsőbb parancsolatokban legnagyobb egyformaság kell, s ekképp
 11-szer csak a Helytartó Tanács közbevetése és befolyása által kormányoztassunk.
 S mind ennek fő garanciája legyen 12-szer a nyilvánosság.”

(Széchenyi István: Stádium, 1833)

8. FELADAT

Mutassa be Róma terjeszkedését és a hódítások következményeit!

(Kr. e. III–II. század)

Térjen ki a hódító háborúk

- menetére,
- értékelje eredményeit,
- elemezze társadalmi és gazdasági hatásait!

Használja a Történelmi atlasz megfelelő térképeit is!

KRONOLÓGIA:

272. Róma szövetsége a dél-itáliai görög városokkal, s ezzel befejeződik Itália egyesítése

264–241. Az első pun háború

218–201. A második pun háború

200–197. A második makedón háború V. Philipposz ellen

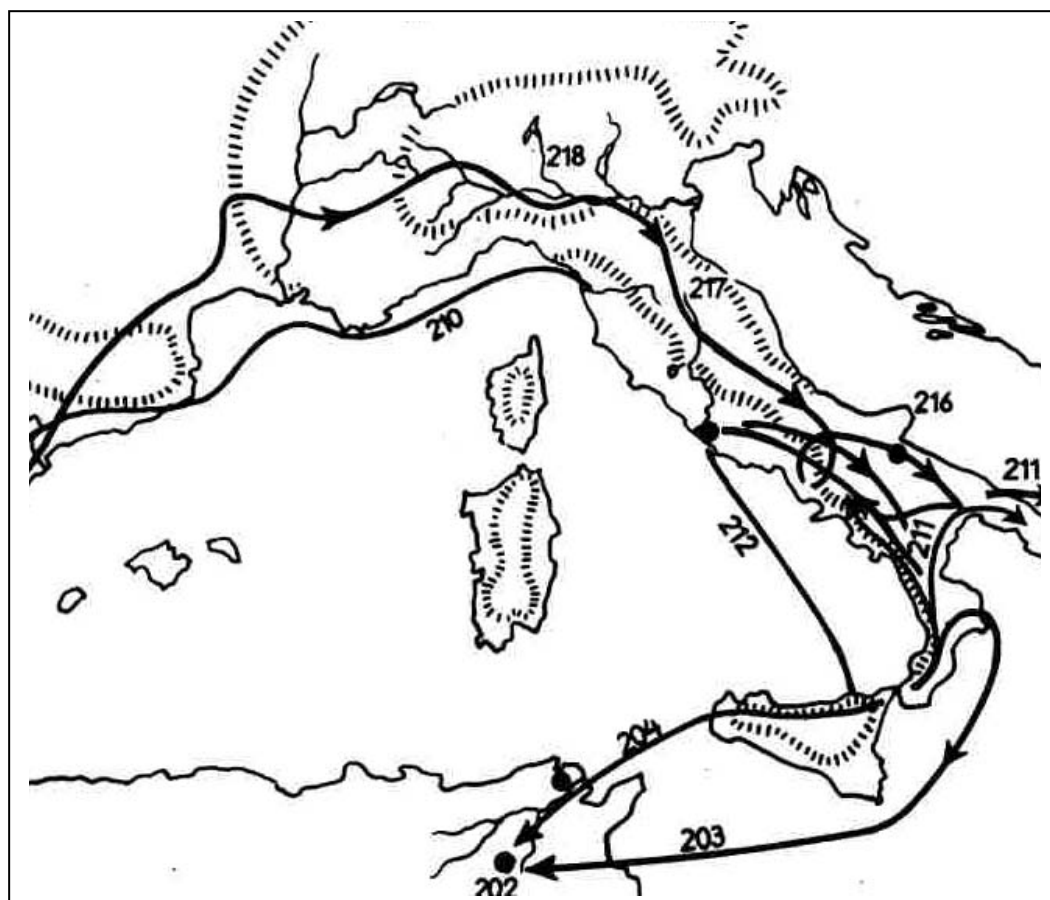
192–188. Róma és III. Anthiokhosz háborúja

171–163. A harmadik makedón háború

149–146. A harmadik pun háború

133. III. Attalosz pergamoni uralkodó Rómára hagyja birodalmát végrendeletében

TÉRKÉPVÁZLAT: A MÁSODIK PUN HÁBORÚ

„Miután a római nép leigázta és uralma alá vetette az Appennin-félszigetet, immár csaknem ötszáz éves múlttal a háta mögött, jószerint felnőtté vált, s ha az erő és az ifjúság nem üres szavak, valóban erős volt, s mint ifjú, a világmindenséggel kezdte magát mérni. ... Messana városa panaszt emelt a punok féktelenkedése miatt. Mind a római, mind a karthágói szemet vetett Szicíliára, és mindkettő egyszerre, egy akarattal és egyforma erővel tört a világhatalomra. Így hát szövetségesei megsegítése ürügyén, valójában pedig hadizsákmánytól csábítva (bár rémítette a dolog újdonsága, vakmerően bízott harci bátorságában is) ez a mi faragatlan, ez a mi pásztori és a szó szoros értelmében parlagi népünk megmutatta: az ő vitézségének mindegy, hogy lovon vagy hajón, szárazon vagy vízen kell-e viaskodnia.”

(Florus: Róma háborúi)

„Az Itáliában tenyésző fenevadak mindegyikének megvan a maga barlangja, odúja és búvóhelye, holott azoknak, akik Itáliáért küzdenek és meghalnak, egyebük sincs a levegőnél, a világhatalomnál. Lakás, állandó tartózkodási hely híján bujdosnak ezek feleségestül, gyermekestül. Hazudnak a vezérek, midőn a csatákon biztatják a katonákat, hogy védjék meg sírjaikat, templomaikat az ellenségtől. Hisz annyi római közül egynek sincs sem ősi oltára, sem családi sírhelye. Ám másoknak a fényűzéséért és kincseiért harcolnak, halnak meg.”

(Plutarkhosz: Tiberius Gracchus)

„Ennek a megműveletlen földnek a nagy részét ugyanis a gazdagok szerezték meg, s abban bíztak, hogy az idő múlásával ezeket már senki sem fogja tőlük elvenni. Sőt a szegényeknek környékükön lévő kisbirtokait is részben erőszakkal elrabolták, s így eddigi birtokaik helyett immár hatalmas földeket műveltek meg. Ehhez azonban rabszolga-földműveseket és pásztorokat vettek igénybe, nehogy a földeken dolgozó szabad napszámosokat a földmunkából katonai szolgálatra hívják be. A rabszolgák birtoklása abból a szempontból is nagy hasznot jelentett, hogy ezek a katonai szolgálat alóli mentességük következtében sok gyermekkel rendelkeztek, s akadálytalanul szaporodhattak. Ebből eredően a hatalmasok egyre gazdagodtak, a rabszolganép betöltötte az egész országot, az italicusok viszont a csekély gyermekáldás és elnéptelenedés, szegénység, adózás és katonakötelezettség alatt szenvedtek.”

(Appianosz: Emphyliia)

9. FELADAT

Mutassa be a török kiűzésének menetét, elemezze az eseménysor politikai következményeit!

- Mutassa be a hadieseményeket!
- Fejtse ki, hogyan változtatta meg a háború az uralkodó és a rendek viszonyát!
- Emelje ki a felszabadító háború nemzetközi összefüggéseit!

ellenállás szabadságáról beiktatott emez előbb mondott záradékot, második Endre király fentebb említett decretuma előbb idézett 31-ik cikkelyének tartalmából s értelméből, következőleg az előbb leírt módon letett koronázási esküből is, e jelen törvényes rendelettel kizárják s eltávolítsák.”

(Az 1687. évi országgyűlés cikkelyeiből)

„I. tc. Ez oly nagy s örökké hálaival említendő jótéteményeknek emlékeztére, s alázatosan kedveskedő lelküknek mindenkorra felismerhető hálája jeléül, e Magyarországnak s kapcsolt részeinek összes karai és rendei kinyilatkoztatják, hogy mostantól jövőre s örök időkre senkit mást, mint fenncímzett Ő császári és királyi felségének saját ágyékából származott fiórkösei közül az első szülöttet (ugyanazt határozván az 1547-ik évi 5-ik s más e felől alkotott törvénycikkek) fogják törvényes királyuknak s uruknak ismerni és azt mindenkor és annyiszor, valahányszor ily felavatás újból bekövetkezik, a fentebb kijelentett hitlevélben [a nemesi kiváltságok megtartására tett eskü] foglalt cikkelyek előrebocsátandó elfogadása, vagy királyi biztosítása s e felől oly alakban, mint elődei teljesítették, leteendő eskü után, országgyűlésileg, e Magyarországon belül, meg fogják koronázni.

IV. tc. Mindamellet a karok és rendek e pontban is, hódolatuknak és mocsoktalan hűséges kötelességének további tanúsítására, s a bizalmatlanságnak, mely a király s az ország és annak kapcsolt részei közt emiatt netalán a jövőben felmerülhetne, gyökeres kiirtására alázattal kedveskedő s hódoló lélekkel beleegyeztek, hogy az ellentmondás s

„Ugyanezen hó [szeptember] 2-án az ágyúzás sokkal erőteljesebben kezdődött, mint bármikor, ugyanis 9 üteg 40 ágyúja csaknem szünet nélkül lőtte a nyílásokat és a várost; ennek meg is lett a nagyon is kitűnő hatása, ezért folytatódott egészen a roham pillanatáig. 12 000 főnyi lovas és gyalogos katonaságot vezényeltek rohamra, Egyidejűleg előre vezényelték a legközelebbi császári lovasezredet azzal a paranccsal, hogy gyalogosan foglalja el a réseket; e célból négy brandenburgi zászlóalj vonult ide.

A városban általánossá lett a zsákmányolás, s az ellenség már csak a várnak volt ura, ahol védte is magát: ... A zsákmány nagy volt, s csaknem mindenki, még a gyermekek is a városba rohantak, hogy részesedjenek belőle, különösen sok szép ló és asszony esett prédául; s ez a zsákmány még sokkal nagyobb lehetett volna, hiszen ismeretes az, hogy milyen messzi híres gazdagsága volt ennek a városnak, hacsak a kapzsiság, vagy a reményvesztettség, avagy a végzet tűzbe nem borította volna a várost; 6 óra felé gyulladt ki, s annyira elterjedt a tűz, hogy kilenc óra tájban már minden lángban állott, s a város képe Trójának volt a mása.”

(Henrik, szász herceg Buda ostromáról)

A Buda visszafoglalását követő mészárlás

Porciót szedő katonák